

РЕШЕНИЕ

№ 36457

гр. София, 22.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в
публично заседание на 16.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разглежда дело номер **1036** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 145 и сл. във връзка с чл. 149, ал. 5 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Делото е образувано по жалба на „Калифея“ АД, с[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], представлявано от изпълнителния директор Д. П. Д.-В., подадена чрез пълномощника адв. Н. С. (САК), с посочен съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 5, ап. 14, с искане за прогласяване нищожността на Акт за установяване на публично държавно вземане (АУПДВ) № 127/16.10.2025г., издаден от директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (БД И.).

С оспорения АУПДВ № 127/16.10.2025 г. на основание чл.195б, ал.1 и ал.2, вр. чл.194, ал.1, т.1, б.,в“, чл. 194, ал.3 и ал.6 от Закона за водите (ЗВ), във връзка с чл. 166 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) и съгласно чл.1, ал.1, т.1, б.,в“, чл.3, ал.2, чл.11, ал.1, посредством чл.12, ал.6, т.3 от Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване (приета с ПМС №383/29.12.2016г., обн. ДВ, бр.2/2017г.), по отношение на „Калифея“ АД е установено публично държавно вземане за такса за водовземане от минерални води от находище „Х.“ по разрешително №01610322/30.03.2010г., изменено с решения №РР-1469/09.04.2012г. и №РР-1932/16.05.2014г. на директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“-(БД И.), за периода от 01.01.2024г. до 31.12.2024г., в общ размер на главницата 2 207,52 лв. (две хиляди двеста и седем лева и петдесет и две стотинки), представляваща равностойността на 1 128,69 EUR (хиляда сто двадесет и осем евро и шестдесет и девет евроцента), ведно с дължима законна лихва за периода на забава от 16.02.2025 г. до 16.10.2025 г. в размер на 186,06лв. (сто осемдесет и шест лева и шест стотинки), представляваща

равностойността на 95,13EUR (деветдесет и пет евро и тринадесет евроцента), както и законна лихва върху главницата, считано от датата, следваща датата на издаване на АУПДВ, до окончателното ѝ погасяване.

В първоначалната жалба и в молбите по делото жалбоподателят поддържа искане за прогласяване нищожността на оспорения административен акт. Излагат се съображения, че актът е постановен при липса на проведена административна процедура и при съществени процесуални нарушения: твърди се липса на надлежно уведомяване за започване на производството по чл.26 от АПК; незаконосъобразно прилагане на способа за съобщаване чрез интернет страницата и информационното табло по чл. 18а, ал. 10 от АПК при неизчерпани останали способи; неизвършване на проверка на място на 21.05.2025 г.; нарушаване на правото на участие и достъп до преписката по чл. 34 и чл. 35 от АПК; твърди се неправилно прилагане на материалния закон поради грешно определена тарифна категория по Тарифата (ставка от 0,35 лв./м³ за „всички други цели“ вместо 0,045 лв./м³ за „лечебни цели в специализирани болници за рехабилитация“); неправилно изчисляване на лихвите от 16.02.2025 г. вместо от 01.04.2025 г., както и превратно упражняване на власт от органа по чл. 6 от АПК.

В съдебно заседание процесуалният представител на жалбоподателя поддържа искането за прогласяване на нищожност. Претендира присъждане на сторените по делото разноски съгласно списък по чл. 80 от ГПК в размер на 25,56 EUR за държавна такса и 200 EUR за адвокатско възнаграждение по договор за правна помощ от 15.09.2026 г., като прави възражение за намаляване на евентуално претендираните от ответника разноски до нормативния минимум.

Ответникът – директорът на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата като неоснователна. Представя писмено становище. Поддържа, че АУПДВ е издаден от материално и териториално компетентен орган съгласно чл.195б, ал.1 от ЗВ вр. чл.166 от ДОПК, в установената писмена форма, с пълно фактическо и правно мотивиране и без да са допуснати нарушения, водещи до нищожност на акта. Поддържа, че възраженията по материалната законосъобразност и процедурата касаят правилността (унищожаемостта) на акта, по отношение на която оспорването е прекратено с влязло в сила съдебно определение.

Ответникът не е заявил изрична претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена за производството съгласно чл. 16, ал. 1, т. 3 от АПК, не изпраща представител в съдебно заседание и не ангажира становище по съществото на спора.

Административен съд София-град, Първо отделение, 18-ти състав, след като прецени събраните по делото доказателства във връзка с доводите на страните и съобрази приложимия закон, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

От фактическа страна съдът приема, че „Калифея“ АД е титуляр на право на водовземане на минерална вода от находище „Х.“ (№93 от Приложение №2 към чл.14, т.2 от ЗВ), чрез водовземно съоръжение К. „Чаир баня“, предоставено с разрешително №01610322/30.03.2010г., издадено от министъра на околната среда и водите, изменено с решение №РР-1469/09.04.2012г. и с решение № РР-1932/16.05.2014 г., издадени от директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“. Съгласно параметрите на разрешителното водовземането е с цел „за всички други цели (за отдих)“, при разрешен годишен воден обем от 6 307,20 м³/год. и температура на минералната вода 41°C, за водоснабдяване на обект: „Бъдещ хотелски комплекс“, разположен в [населено място]. В раздел „Такса за водовземане“ от разрешителното е вменено задължение на титуляря ежегодно да заплаща такса за водовземане, определяна по реда на ЗВ и действащата Тарифа на Министерския съвет.

Във връзка с контрола по изпълнение на задълженията за такси за периода от 01.01.2024г. до 31.12.2024г., длъжностни лица от БД И. са извършили проверка, обективирана в Констативен протокол № ПВ2-153/21.05.2025г., с който е констатирано, че дружеството не е подало годишна декларация по чл. 194б, ал. 1 от ЗВ за 2024г. и не е заплатило дължимата годишна такса за водовземане от минерални води, изчислена върху разрешен годишен обем от 6307,20м³ по тарифа от 0,35лв./м³ в размер на 2 207,52 лв. (1 128,69 EUR).

Административният орган е изготвил покана за доброволно изпълнение и уведомление за започване на производство по издаване на АУПДВ с изх. № ПО-02-318/05.06.2025г. Първоначалните опити за връчване на писмото чрез „Български пощи“ ЕАД и куриерска служба на вписания в Търговския регистър адрес на управление на дружеството в [населено място], [улица], са били неуспешни с отметки съответно „непотърсено“ и „не е открит на адреса“. На 11.08.2025г. органът е поставил съобщение на информационното табло и на интернет страницата на БД И. на основание чл.18а, ал.10 от АПК, свалено на 25.08.2025г., за което са съставени протоколи. След постъпване на писмо от „Калифея“ АД с вх. № РР-15-5(5) от 29.07.2025г., с посочен нов адрес за кореспонденция: [населено място], [улица], ет.5, органът е изпратил поканата и уведомлението на този адрес чрез пощенски оператор с писмо с изх. № ПО-02-318/05.06.2025г, като пратката е получена от дружеството на 16.09.2025г., видно от обратна разписка с бар код ИД PS 4040 01AOKD 9.

На 23.09.2025г. „Калифея“ АД е депозирало писмено възражение (вх. № ПО-02-318(2)/23.09.2025г.), с което възражава срещу изпратената покана и предоставя като обезпечение банкова гаранция, издадена от У. Булбанк.

Административният орган е обсъдил възражението в мотивите на издадения акт и е приел, че банковата гаранция обезпечава задължение по АУПДВ за предходен период, а приложимият процесуален ред по АПК не предвижда спиране на производството срещу предоставяне на банкова гаранция.

На 16.10.2025г. директорът на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ е издал процесния АУПДВ №127/16.10.2025г., с който е установил публичното вземане по основание и размер. Актът е съобщен на дружеството, след което е обжалван по административен ред пред министъра на околната среда и водите. Преписката по жалбата е постъпила в МОСВ на 24.11.2025г., като 14-дневният срок за произнасяне на министъра по чл. 97, ал. 1 от АПК е изтекъл на 08.12.2025г.

Министърът се е произнесъл след срока с отхвърлително Решение №260 от 09.12.2025г. Жалбата на „Калифея“ АД пред Административен съд – София-град е депозирана на 13.01.2026г. чрез пощенски куриер.

С Определение № 4441 от 03.02.2026г. по настоящото адм. дело № 1036/2026г., съдът е оставил без разглеждане като просрочена жалбата на „Калифея“ АД в частта, с която се иска отмяна или изменение на АУПДВ № 127/16.10.2025г. като незаконосъобразен (унищожаем), и е прекратил производството в тази част. Това определение е обжалвано с частна жалба и е оставено в сила с Определение №3886 от 07.04.2026г. по адм. дело №2761/2026г. на Върховния административен съд, Осмо отделение, като съдебният акт е окончателен.

С Определение №28556 от 15.07.2026г. съдът е оставил без разглеждане искането на дружеството за спиране на изпълнението на акта, поради наличие на законов суспензивен ефект на оспорването по чл. 166, ал. 1 от АПК.

В проведеното открито съдебно заседание на 16.09.2026 г. съдът е приел събраните по административната преписка писмени доказателства и е оставил без уважение искането на жалбоподателя за допускане на съдебно-счетоводна експертиза като неотнормирано към ограничения

предмет на спора – проверка за валидност (нищожност) на акта.

От правна страна съдът приема, че, съгласно разпоредбата на чл.149, ал.5 от АПК, административните актове могат да се оспорят с искане за обявяване на тяхната нищожност, без ограничение във времето. С оглед на това и предвид влязлото в сила прекратително определение относно претенцията за отмяна поради незаконосъобразност, предмет на настоящото съдебно произнасяне е единствено допустимото искане за прогласяване нищожността на АУПДВ №127/16.10.2025г., доколкото, правото да се иска обявяване на нищожност на административен акт не се преклудира с изтичането на срока за оспорване на неговата законосъобразност и задължава съда да разгледа спора относно валидността на акта. / В този см. Опр.№ 6829/04.06.2024 г. по ч. адм. д. № 5419/2024г. на ВАС; Опр. № 7909/ 26.06.2024 г. по ч. адм. д. № 5386/2024 на ВАС/. Този извод съответства напълно и на практиката на Съда на Европейския съюз относно принципите на правна сигурност и ефективна съдебна защита по чл. 19, параграф 1 от ДЕС и чл. 47 от Хартата на основните права на ЕС (намерено Решение на СЕС от 22.02.2024г. по дело С-448/23, Комисия/Полша и намерено Решение по съединени дела С-146/23 и С-374/23), според които държавите членки разполагат с процесуална автономия да въвеждат преклузивни срокове за оспорване на законосъобразността на административните актове, като стабилността на влезлите в сила актове се защитава от принципа на правна сигурност и изключва преразглеждането им по същество, извън хипотезите на радикална невалидност (нищожност).

В действащото българско законодателство не съществува легална дефиниция на понятието „нищожност“ на административния акт, нито изрично разписани специфични основания за нея. Правната теория и трайната съдебна практика на ВАС и административните съдилища непротиворечиво приемат, че основанията за нищожност се извеждат от петте форми на незаконосъобразност по чл.146 от АПК, но само тогава, когато допуснатият порок е от изключително тежка степен и прави оставането на акта в правния мир правно нетърпимо (в този см. Р.№ 9404/ 10.10.2023 г. по адм. д. № 2002/2023 на ВАС; Р.№ 11092/ 14.11.2023 г. по адм. д. № 3001/2023 на ВАС/. Нищожен е само онзи акт, който изначално не е годен да породии правни последици, поради липса на компетентност, пълна липса на форма или волеизявление, абсолютна липса на правно основание или невъзможност да бъде издаден от който и да е орган в държавата. При извършената служебна проверка за валидност на оспорения акт съгласно чл. 168, ал. 1 и ал. 2 от АПК, настоящият съдебен състав намира следното:

Относно компетентността на издателя на административния акт съд счита, че липсата на компетентност (материална, териториална, персонална или по степен) е порок, който винаги води до нищожност на административния акт .

В разглеждания случай, оспореният АУПДВ № 127/16.10.2025 г. е издаден от директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“. Съгласно специалната законова разпоредба на чл.195б, ал.1 от ЗВ, вземанията за незаплатени такси за водовземане се определят с акт за установяване на публично държавно вземане именно от директорите на басейнови дирекции, по реда на чл.166 от ДОПК. Съгласно чл.194б, ал.4 от ЗВ, компетентен да издаде акт за публично държавно вземане при неподаване на декларация, или несъответствия в нея, е директорът на съответната басейнова дирекция. Водовземното съоръжение от находище „Х.“ попада изцяло в териториалния обхват на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“. Към датата на издаване на акта, длъжността директор на БД И. е заемана от В. У., който лично е подписал акта. Ето защо, съдът приема, че оспореният акт е издаден от материално, териториално и функционално компетентен административен орган, в пределите на предоставените му от закона правомощия, поради което не е налице порок по чл. 146, т. 1 от АПК, обуславящ нищожност. (в този см. Р. № 2285 от 27.02.2024 г. по адм. д. № 7012/2023 на ВАС; Р.№ 2325 от 08.12.2022 г. по

адм. д. № 2260/2022 на АдмС – П.).

Порокът във формата и съдържанието на волеизявлението води до нищожност само тогава, когато е толкова съществен, че практически се приравнява на пълна липса на предписаната форма и оттам – на липса на обективизирано волеизявление.

Процесният АУПДВ е издаден в изискуемата писмена форма и съдържа всички съществени законови реквизити по чл.59, ал. 2 от АПК и чл. 195б, ал. 2 от ЗВ: посочен е издателят, адресатът с неговия ЕИК и седалище, фактическите обстоятелства (извършена проверка, констативен протокол, липса на подадена годишна декларация за 2024г., параметрите на разрешителното), правните основания (чл.194, ал.1, т.1, б.,в“, чл.194, ал.3 и ал.6, чл.195б от ЗВ, чл.166 от ДОПК и съответните норми от Тарифата), детайлно формулирана разпоредителна част с точно индивидуализирани размери на главницата и акцесорните лихви, банкова сметка, срок и орган за обжалване, както и подпис на издателя. Волята на административния орган е ясна, еднозначна и разбираема. Мотивите на акта позволяват да се проследи фактическата и правната обосновка на разпоредения правен резултат, поради което актът не страда от дефекти във формата, които да засягат неговата валидност (в този см.Р.№ 12806 от 26.11.2024 г. по адм. д. № 7257/2024 на ВАС ; Р.. № 4717 от 08.05.2025 г. по адм. д. № 252/2025 на ВАС).

Жалбоподателят релелира оплаквания за допуснати нарушения на административнопроизводствените правила и по- конкретно на чл.18а, чл.26, чл.34 и чл. 35 от АПК, изразяващи се в неуведомяване за започване на производството, преждевременно фиктивно връчване чрез поставяне на съобщение в интернет и на таблото на дирекцията, неизвършване на проверка на място и лишаване от възможност за запознаване с преписката и представяне на възражения.

Тези съображения не могат да обосноват нищожност на акта, по следните съображения:

Съгласно константната съдебна практика на ВАС и административните съдилища, нарушенията на административнопроизводствените правила, включително неизпращането на уведомление по чл.26 от АПК, неспазването на реда за съобщаване по чл.18а от АПК или непредоставянето на срок по чл.34 и чл.35 от АПК, могат да съставляват съществени процесуални нарушения и основания за отмяна на акта като незаконосъобразен (унищожаем) по чл.146, т.3 от АПК, но не водят до неговата нищожност (в този см.Р.№ 2325 от 08.12.2022 г. по адм. д. № 2260/2022 на АдмС П.; Р.. № 93 от 09.02.2023 г. по адм. д. № 697/2022 на АдмС – Х.; Р.№ 1046 от 16.02.2024 г. по адм. д. № 7163/2023 на АССГ, оставено в сила с Р.. № 321 от 14.01.2025 г. по адм.д.№ 5766/2024 на ВАС). Процесуалните нарушения биха обосновали нищожност единствено в хипотезата, при която са довели до пълна липса на волеизявление или до пълно отсъствие на административно производство. В конкретния случай по делото безспорно се установява, че административно производство е проведено: съставен е констативен протокол, изпратена е покана за доброволно изпълнение и уведомление, които дружеството е получило на адреса си за кореспонденция на 16.09.2025г., като на 23.09.2025г. последното е упражнило правото си на защита чрез подаване на възражение, обсъдено от органа, преди издаването на акта на 16.10.2025г.

Дори да се приеме, че са допуснати процесуални нередовности при първоначалното съобщаване, те са относими единствено към проверката за унищожаемост по чл.146, т.3 от АПК, правото на оспорване по която е погасено поради изтичане на преклузивния срок.

Доводите на жалбоподателя, че органът неправилно е определил приложимата тарифна ставка по Тарифата (0,35 лв./мі за „всички други цели“ вместо 0,045 лв./мі за „лечебни цели в специализирани болници за рехабилитация“), както и възраженията за неправилно изчисляване на размера на главницата и на началната дата на лихвите, са изцяло насочени към правилността

на материалноправната преценка на органа.

Нарушението на материалния закон, принципно, има за последица унищожаемост на административния акт. Нищожен, поради материална незаконосъобразност, по смисъла на чл.146, т.4 от АПК, е само този акт, който е лишен изцяло от нормативна опора или е постановен при абсолютна липса на предвидените в материалния закон условия и предпоставки, така че акт с такова съдържание не би могъл да бъде издаден на основание никакъв закон и от нито един орган в държавата (в този см. Р. № 2325 от 08.12.2022 г. по адм. д. № 2260/2022 на АдмС – П.).

В настоящия казус установеното вземане почива на изрично законово овластяване и нормативно задължение за заплащане на такса за водовземане на минерални води съгласно чл.194, ал.1, т.1, б.„в“ и ал.3 от ЗВ, тежащо върху титуляря на разрешителното. Спорът дали дейността на адресата следва да се подведе под една или друга категория от подзаконовия нормативен акт (Тарифата) и дали правилно са начислени лихвите е въпрос за правилно прилагане на материалния закон, релевантен за унищожаемостта на акта, но няма отношение към неговата валидност, тъй като не засяга същността му като властническо волеизявление. При влязло в сила прекратяване на производството за унищожаемост, съдът в производство за нищожност няма процесуална компетентност да ревизира материалната правилност на определения размер на вземането.

Съдът счита направеното възражение за превратно упражняване на власт за неоснователно. Превратното упражняване на власт води до нищожност само тогава, когато преследваната с издаването на акта цел е напълно чужда на установения правов ред и не би могла да бъде постигната с никакъв законен акт (в този см. Р. № 128 от 10.05.2023 г. по адм. д. № 47/2023 на АдмС – Р.; Р. № 93 от 09.02.2023 г. по адм. д. № 697/2022 на АдмС– Х.). В случая оспореният АУПДВ е издаден за събиране на дължими публични държавни вземания за използване на минерални води, което представлява пряко изпълнение на целите на Закона за водите и принципа „ползвателят плаща“. Твърденията на жалбоподателя за лични мотиви и преследване на вредоносни цели са неподкрепени с доказателства и не обосновават порок по чл.146, т.5 от АПК, водещ до нищожност.

По изложените съображения, съдът приема, че АУПДВ № 127/16.10.2025г., издаден от директора на БД И., представлява валиден административен акт, който не страда от пороци, обуславящи неговата нищожност, а жалбата на „Калифея“ АД е изцяло неоснователна и като такава, следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 и ал.4 от АПК, на жалбоподателя не се дължат разноски, поради което искането за присъждане на направените по делото разноски за държавна такса (25,56 EUR) и адвокатско възнаграждение (200 EUR) следва да бъде оставено без уважение.

От страна на ответника – директор на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“, не е направено своевременно искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Ето защо, съдът не дължи произнасяне в тази насока.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София-град, Първо отделение, 18-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Калифея“ АД, с ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на

управление: [населено място], [улица], представлявано от изпълнителния директор Д. П. Д.-В., с искане за прогласяване нищожността на Акт за установяване на публично държавно вземане № 127/16.10.2025 г., издаден от директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“, като неоснователна.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните чрез връчване на препис.

СЪДИЯ